

ÖSTERSUNDS
KOMMUN
STAAREN TJELTE

Riktlinje Planerings- förutsättningar budget 2023

Beslutad av:	Finans och ledningsutskottet 2022-05-17
Diarienummer:	Ange diarienummer innan dokumentet godkänns och publiceras
Dokumentansvarig:	Budgetcontroller
Författare:	Andréa Bucknor
Dokumenttyp:	[Document::DocumentType]
Dokument-ID:	[Document::Prefix] – [Document::Number]
Version:	[Document::Version]
Berörd verksamhet:	[Metadata::Förvaltning]
Giltig från:	[Document::PublishDate]
Giltig till:	[Document::AlarmDate]
Antal sidor:	6

1. Inledning

Från och med budget 2020 har kommunen en mål och budget som utgår från ett processperspektiv. Mål- och budgetprocessen revideras varje år för att öka kvaliteten i de ekonomiska underlagen, skapa mer delaktighet samt öka genomslagskraften för den politiska viljan.

Tidsplan för mål- och budgetprocessen, se bilaga 1.

2. Kommunövergripande mål och budget 2023

Mål- och budget innehåller åtta kommunövergripande mål. Målformuleringar, den politiska texten och nyckeltal till respektive mål är i nuläget oförändrade jämfört med mål- och budget 2022.

Kommunövergripande mål och budget 2023

1. I Östersunds kommun har vi en tillväxt som är jämställd och ekonomiskt hållbar, där alla känner sig delaktiga.
2. I Östersunds kommun har vi en trygg och tillgänglig infrastruktur där både stad och landsbygd växer på ett smart och hållbart sätt.
3. I Östersunds kommun har vi ett positivt företagsklimat och medborgarna har arbete och bostad.
4. I Östersunds kommun ska alla barn och elever klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt livslånga lärande.
5. I Östersunds kommun finns goda förutsättningar för en meningsfull fritid och ett aktivt liv.
6. I Östersunds kommun får medborgarna stöd, vård- och omsorg och lever ett självständigt liv.
7. I Östersunds kommun bedrivs ett effektivt arbete för minskad miljö- och klimatpåverkan.
8. I Östersund är kommunen en modern och attraktiv arbetsgivare.

Se förtydligande av mål med politisk text i bilaga 2.

3. Ekonomiska planeringsförutsättningar

Riktlinje för god ekonomisk hushållning har beslutats i kommunfullmäktige och anger en tydlig ram för den ekonomiska planeringen i mål- och budgetarbetet.

Eftersom Östersunds kommun under ett antal år inte tillämpat kontinuerlig effektivisering var det nödvändigt med ett 2-procentigt effektiviseringskrav för 2020. Denna effektiviseringsinsats måste konsolideras och säkras och övergå i en normal kontinuerlig process med målet att hela tiden ge medborgarna mesta möjliga per skattekrona. Därför infördes det från och med budgetåret 2021 och tills vidare ett kontinuerligt och generellt effektiviseringskrav på 1 %.

(Tkr)	2023	2024	2025
Resultat enligt plan Mål och budget 2022. Reformutrymme**	+92 300 000*	+95 105 000	+95 105 000
Ej genomförda effektiviseringar 2021	-8 900 000	-8 900 000	-8 900 000
Effektiviseringar***	Ingår i res.	+ 48 100 000	+99 200 000
Avsättning lönebuffert 2023	-35 700 000	-36 700 000	-37 700 000
Upplösning politisk buffert	+68 500 000	+84 400 000	+84 000 000
Justering ökade pensionskostnader	-87 700 000	-69 600 000	-61 900 000
Justering ändrade uppräkningsfaktorer****	-64 500 000	-136 000 000	-320 000 000
Skatteprognos april*****	+112 500 000	+129 700 000	+267 700 000
Beräknad demografijustering ****	-33 000 000	-46 000 000	-64 000 000
Nytt budgeterat resultat efter händelser ovan	+43 500 000	+60 105 000	+53 505 000
Resultat enligt god ekonomisk hushållning (2 %)	+94 600 000	+97 700 000	+100 500 000
Diff mellan budgeterat resultat och GEH	-51 100 000	-37 595 000	-46 995 000

* Det budgeterade resultatet på 92,3 miljoner kronor i budget 2023 förutsätter att nämnderna har genomfört effektiviseringskravet på 1 % i budget 2022 (39,5 miljoner kronor).

** Reformutrymme

Buffert för löneökningar 2022	+13 900 000	+ 14 200 000	+14 700 000
Buffert för hyresökningar	+60 000 000	+ 130 000 000	+223 000 000
Politisk buffert 2022	+12 850 000	+13 203 000	+13 500 000

*** I Mål och budget 2022 ingår effektiviseringar om 39,5 mnkr i resultatet för 2023.

**** I Mål och budget 2022 användes uppräkningsfaktor om 2,5 % för arbetskraftskostnader (varav 2,0 % för löneutveckling samt 0,5 % för lönebuffert) samt 1,9 % för inflation (övrig förbrukning). Enligt det senaste cirkuläret från SKR (2022-04-30) uppgår nu uppräkningsfaktorerna till 5,9 % för arbetskraftskostnader

(där vi har disponerat 2,5 % för löneutveckling samt 1,0 % för lönebuffert, resten avser ökade pensionskostnader) samt 2,7 % för övrig förbrukning.

***** Utfall av skatteprognos 2022-04-30 jämfört med skatteprognos 2021-09-30 som har använts för att beräkna resultat enligt Mål och budget 2022.

***** I nämndernas driftbudgetramar ingår det beräknade anslag för demografiska förändringar. Från SCB kommer i mars definitiva befolkningsciffror och från Statisticon kommer också nya befolkningsprognoser. Utifrån dessa prognoser görs beräkningar av de demografiska ersättningarna som läggs på/drags av på de ekonomiska ramarna för Barn- och utbildningsnämnden, Jämtlands Gymnasieförbund samt Vård- och omsorgsnämnden. Barn- och utbildningsnämnden blev överkompenserade demografiskt under 2021 vilket kan komma att påverka beräkningen som används här. Slutlig beräkning av demografin sker i rambudget 2023 som antas i juni.

Effektiviseringar

Driftbudgetramar för 2023 har tagits fram och där ingår effektiviseringar på ca 40 miljoner kronor vilket visar på ett fortsatt behov av effektiviseringar och intäktsökningar för att uppnå en god ekonomisk hushållning. Nämnderna får i uppdrag att inför 2023 ta fram förslag på tänkbara åtgärder för att nå effektiviseringar som motsvarar 1,5 % av budgeterad omsättning som sedan prioriteras ned av politiken till att motsvara en genomsnittlig kommunövergripande effektivisering på totalt 1 %.

Den politiska inriktningen på effektiviseringsarbetet är under hela mandatperioden att kärnverksamheterna alltid går först, och att effektiviseringarna generellt skall göras med största respekt för medborgarnas intresse och nytta, och efter risk- och konsekvensanalyser.

I prioriteringarna av effektiviseringar skall läggas särskild vikt vid det ökade antalet orosanmälningar gällande barn i vår kommun, vid problemet med psykisk ohälsa bland barn och unga, vid klimatarbetet och vid den ökande upplevda otryggheten.

Under 2023 kommer digitaliseringsprojektet att fortgå och dessa särskilda medel kan inte användas som en del av den kontinuerliga effektiviseringen.

Pension

Från och med 1/1-2023 kommer ett nytt pensionsavtal att gälla, AKAP-KR, för alla som inte vid det tillfället har upparbetat förmånsbestämd ålderspension. Det innebär att den årliga premien för avgiftsbestämd ålderspension höjs från 4,5 % till 6,0 %. Även den grupp som har och upparbetar förmånsbestämd ålderspension har möjlighet att byta pensionsavtal vilket medför att kostnaden för pensioner över 7,5 IBB höjs från 30 % till 31,5 %. I den prognos vi använt i planeringsförutsättningarna utgår KPA från att alla som idag ligger med intjänad förmåns pension kommer att ligga kvar i det gamla avtalet. Den nya prognosen visar på en betydlig kostnadsökning från och med 2023. Hur personalen kommer

välja vet vi först efter april 2023 vilket kan komma att påverka kostnaden beroende av valet de gör.

Prisindex, uppräkningsfaktorer

I enlighet med det senaste cirkuläret (2022-04-30) från Sveriges Kommuner och Regioner uppgår prisindex för arbetskraftskostnader till 5,9 % vilket även inkluderar den beräknade ökningen av pensionskostnader. Den del som anses vara hänförlig till ökade lönekostnader uppgår till 3,0 %. I nämndernas ramar har vi lagt ut 2,5 % samt att vi har satt av 1,0 % i lönebuffert. Inflation, KPI (övriga kostnader) uppgår till 2,7 %. Dessa procentsatser används i planeringsarbetet och kan komma att justeras. Slutligt prisindex för 2023 kommuniceras i juni/juli.

Det preliminära PO-pålägget för 2023 uppgår till 42,7 %. Därutöver belastas verksamheten med ett påslag på 0,05 % för utfördelning av kommunens premiekostnader för ansvarsförsäkring. Summa PO-pålägg för Östersunds kommun uppgår således till 42,75 % och är den procentsats som ska användas i planeringsarbetet.

Investeringar

Inför arbetet med budget 2023 har en ny riktlinje för investeringar upprättats samt antagits i kommunfullmäktige. Syftet med riktlinjen är att prioriteringsarbetet vad gäller kommunens samtliga investeringsbehov ska kunna ske på ett strukturerat sätt och att nivå på, samt genomförandegrad av, investeringsbudgeten ska verka för att en god ekonomisk hushållning uppnås.

Politiska prioriteringar inför arbetet med 2023 års investeringar

För att Östersunds kommun ska genomföra de stora investeringsbehov som ligger framför oss krävs utöver en noggrann prioritering av önskade projekt och att fler aktörer kommer in inte bara som utförare av kommunal verksamhet, utan också som investerare och byggare av lokaler för verksamheterna. Detta gäller såväl skol- som omsorgsverksamheter, och skall alltid finnas med som en del i planeringen av kommande investeringar.

Investeringsramar budget 2023 med plan för 2024 och plan för 2025

Investeringsram, budget 2023:	500 000 000
Investeringsram, enligt plan 2024:	500 000 000
Investeringsram, enligt plan 2025:	500 000 000

Fördelning av investeringsram:

Fastigheter och lokaler	200 000 000
IT-investeringar	100 000 000
Taxefinansierade investeringar	100 000 000
Förvaltningsspecifika investeringar	100 000 000

Låneskuld/Räntekostnader

Det nya pensionsavtalet påverkar kommunens möjlighet till självfinansiering jämfört med tidigare då vi förmodligen inte kommer att ha lika hög förändring av avsättning till pensioner vilket påverkar internt tillförda medel. Det medför att vår likviditet sjunker och att kommunen i större utsträckning än tidigare kommer att behöva finansiera investeringar med lån. Det i sin tur påverkar räntekostnaderna och därmed utrymmet för kommunens kärnverksamhet.

Bilagor

- Bilaga 1 Reviderad tidsplan mål och budget 2023
- Bilaga 2 Kommunövergripande mål 2023